

Секція: Міжнародні відносини

Гоманюк О. О.,

здобувач,

Волинський національний університет

ім. Лесі Українки

ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА ДИПЛОМАТІЮ

Цифрові технології докорінно змінили міжнародні відносини та дипломатію, створюючи нові можливості та виклики для держав, міжнародних організацій та неурядових акторів. У світі, що стає дедалі більше взаємопов'язаним і технологічно залежним, цифрові інструменти перетворюють спосіб взаємодії між країнами, формування зовнішньої політики та дипломатичних процесів.

Перш за все, цифрові технології впливають на швидкість і доступність інформації. У минулому комунікація між дипломатами та урядами могла тривати дні або навіть тижні, тоді як сьогодні інформація може передаватися миттєво. Ця трансформація змінила природу дипломатії: дипломатам тепер необхідно швидко реагувати на події та формувати політичні рішення в умовах постійного інформаційного потоку. Соціальні мережі, такі як Twitter та Facebook, стали платформами для дипломатичних заяв і реакцій на міжнародні події в режимі реального часу. По-друге, цифрові технології створюють нові форми дипломатії, такі як «цифрова дипломатія» або «діджиталізація дипломатії» [2]. Це передбачає використання інтернету та цифрових інструментів для просування національних інтересів, формування громадської думки та зміцнення міжнародних відносин. Наприклад, держави активно використовують соціальні мережі для просування свого іміджу за кордоном, поширення інформації про культурні досягнення, економічні можливості та політичні позиції. По-третє, цифрові технології створюють нові виклики для безпеки та стабільності в міжнародних відносинах. Кібератаки та кібершпигунство стають інструментами гібридної війни та впливу на інші держави. Наприклад, хакерські атаки можуть підірвати довіру між країнами, порушити дипломатичні процеси або втрутитися в вибори. У зв'язку з цим

міжнародна спільнота стикається з необхідністю створення нових механізмів регулювання кіберпростору та захисту від кібератак.

Цифрові технології також стимулюють активну участь недержавних акторів у міжнародних відносинах. Соціальні мережі надають платформу для неурядових організацій, активістів і громадських ініціатив, які можуть впливати на глобальну політику. Наприклад, масові рухи, такі як «Арабська весна», використовували цифрові інструменти для координації дій і залучення міжнародної уваги.

Цифрова дипломатія стала ключовим елементом сучасних міжнародних відносин, унікально поєднуючи традиційні дипломатичні інструменти з новітніми цифровими технологіями [1]. Ця форма дипломатії виникла у відповідь на глобальну цифровізацію, поширення інтернету та соціальних мереж, що змінили спосіб комунікації між державами, урядами та суспільствами. У сучасному світі, де інформація передається миттєво, а публічна думка має великий вплив на політичні рішення, цифрова дипломатія стає важливим механізмом реалізації зовнішньої політики та досягнення національних інтересів.

Однією з ключових характеристик цифрової дипломатії є її швидкість та глобальний охоплення. Соціальні медіа, такі як Twitter, Facebook, Instagram та інші, дозволяють урядам і дипломатичним представникам миттєво реагувати на міжнародні події, доносити свою позицію та залучати громадськість. Цей процес отримав назву «Twitter-дипломатія», коли офіційні особи, такі як міністри закордонних справ і навіть глави держав, роблять офіційні заяви або коментарі через соціальні мережі. Таким чином, комунікація стала більш відкритою та доступною, що дозволяє державам швидше формувати публічну думку як всередині країни, так і за її межами.

Цифрова дипломатія також допомагає державам просувати свій імідж на міжнародній арені. Через офіційні сторінки в соціальних мережах уряди можуть представляти свою країну як сучасну, інноваційну та відкриту для співпраці. Наприклад, Україна активно використовує цифрову дипломатію для залучення міжнародної підтримки в умовах війни з Росією. Через платформи соціальних медіа українські лідери та громадські активісти поширюють правдиву інформацію про події в країні, закликають до підтримки та демонструють національну єдність.

Ще однією важливою функцією цифрової дипломатії є боротьба з дезінформацією та пропагандою. У сучасних умовах, коли інформаційні атаки та фальшиві новини стають частиною гібридних воєн, держави змушені

шукати нові шляхи для захисту свого інформаційного простору. Цифрова дипломатія дозволяє урядам не лише відповідати на інформаційні виклики, але й проактивно формувати наративи, що захищають національні інтереси. Для цього використовуються як офіційні дипломатичні канали, так і співпраця з медіа та громадськими організаціями.

У підсумку, цифрова дипломатія є не просто інструментом комунікації, але й важливим стратегічним елементом зовнішньої політики держав. Вона допомагає країнам ефективніше взаємодіяти з міжнародною спільнотою, боротися з дезінформацією, просувати національні інтереси та формувати позитивний імідж на глобальній арені. Водночас успішна цифрова дипломатія потребує належного рівня кібербезпеки та уважного підходу до публічної комунікації. У світі, де інформація стає основним ресурсом, цифрова дипломатія перетворюється на одну з ключових складових міжнародних відносин та сучасної дипломатії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Окладна М. Г., Стеценко В. Ю. Роль цифрової дипломатії в сучасній зовнішній політиці держави. *Право та інноваційне суспільство*. 2020. №2 (15). С. 13–17. URL Okladna_Stetsenko15.pdf (apir.org.ua) (дата звернення: 05.09.2024).
2. Степанов В. Ю. Цифрова дипломатія в інформаційному просторі. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2020. №3. С. 5–10.